

**Suomen itsenäisyyden
juhlarahaston**

Sitran

**toimintakertomus
vuodelta 2003
eduskunnalle**

Helsinki 2004

SUOMEN ITSENÄISYYDEN JUHLARAHASTON
SITRAN
TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2003

Eduskunnalle

Suomen itsenäisyyden juhlarahastosta annetun lain (717/90) 9 §:n 1 momentin 9 kohdan mukaisesti Suomen itsenäisyyden juhlarahaston hallintoneuvosto antaa kunnioittavasti eduskunnalle oheisen kertomuksen Sitran toiminnasta vuodelta 2003.

Helsingissä 25. päivänä helmikuuta 2004

Suomen itsenäisyyden juhlarahaston hallintoneuvoston puolesta

Olavi Ala-Nissilä
puheenjohtaja

Anton Mäkelä
sihteeri

ISSN 1235-6166

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2004

SUOMEN ITSENÄISYYDEN JUHLARAHASTON SITRAN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2003 EDUSKUNNALLE

Suomen itsenäisyyden juhlarahastosta annetun lain (717/90) nojalla Sitran hallintoneuvosto koostuu eduskunnan kulloinkin asettamasta pankkivaltuustosta. Lain 9 §:n 1 momentin 9 kohdan mukaan hallintoneuvoston on annettava vuosittain eduskunnalle kertomus Sitran toiminnasta.

Tähän lain määräämään toimintakertomukseen vuodelta 2003 sisältyvät hallintoneuvoston lausuman lisäksi rahaston tilinpäätös toimintakertomuksineen, eduskunnan valitsemien tilintarkastajien tarkastuskertomus sekä Sitran vuosikertomus vuodelta 2003. Niissä käsitellään rahaston toimintaa yksityiskohtaisesti.

Sitran strategisena visiona on, että Suomi olisi vuonna 2010 maailman kolmen menestyksikkäimmän kansakunnan joukossa. Kertomusvuoden aikana Sitra toteutti organisaatiomuutoksen, jonka avulla se pyrki entistä paremmin vastaamaan strategiaansa. Sitra jakoi ydintoimintonsa toisaalta kehitystoimintaan, jossa vaikuttamiskeinoina ovat tutkimus ja koulutus sekä innovaatiot ja uusi liiketoiminta, ja toisaalta yritysrahoitustoimintaan, jossa vaikuttamiskeinoina on pääomasijoittaminen.

Tutkimuksen ja koulutuksen tavoitteena on tuottaa tietoa muutoksista, joilla on vaikutusta Suomen tulevaisuuteen. Sitran suurimpiin tutkimushankkeisiin kuuluu vuonna 2005 päättyvä Eurooppa 2020 -tutkimusohjelma, jossa kartoitetaan Euroopan tulevaisuutta eri näkökulmista. Kertomusvuonna saatiin päätökseen tutkimushankkeet, jotka koskivat perheystävällisiä käytäntöjä työelämässä sekä tulospalkkausta ja teollisuuden muuttuvaa palkanmuodostusta. Vuonna 2004 päättyvissä hankkeissa selvitettiin muun muassa globalisaation käytännön vaikutuksia Suomeen, kulttuuriosaamisen merkitystä yritysten kilpailukyvyille, uutta genomiteknologiaa sekä koulutuksen vaikutuksia ura- ja palkkakehitykseen. Lisäksi kertomusvuonna tutkittiin sosiaalisia innovaatioita ja niiden merkitystä yhteiskunnan uudistumiselle.

Koulutuksessa järjestettiin talouspolitiikka-koulutuksen 25-vuotisjuhlaseminaari ja julkaistiin siihen liittyvä juhla-kirja. Vuoden aikana päättyi Suomi 2015 -koulutusohjelma, jossa Sitra koulutti suomalaisen yhteiskunnan ylimpiä päättäjiä sekä nuoria tulevaisuuden vaikuttajia. Molemmista koulutusohjelmista on laadittu arvioinnit, joiden perusteella Sitra kehittää koulutusta eteenpäin.

Kertomusvuonna perustettu yksikkö Innovaatiot ja uusi liiketoiminta (ITU) keskittyy kaupallisiin innovaatioihin, sosiaalisiin innovaatioihin ja Sitran sisäisen toiminnan kehittämiseen. Kaupallisten innovaatioiden alueella käynnistettiin muun muassa hankkeet, joiden päämääränä on lisätä innovatiivisten yritysaihioiden määrää ja rahoituskelpoisuutta sekä tehostaa sopimus-käytännöillä korkeakoulujen ja yritysten yhteistyötä. Sitran PreSeed-palvelukokonaisuus koostuu INTRO-, LIKSA- ja DIILI-palveluista. Niistä INTRO-markkinapaikalla järjestettiin yritysfoorumeita alkavien yritysten ja sijoittajien kohtaamiseksi, LIKSA-palvelussa myönnettiin yrittäjille rahoitusta liiketoimintasuunnitelman valmisteluun tarvittavan markkinatiedon hankkimiseksi ja DIILI-palvelussa välitettiin yrityksiin kansainvälisen myynnin ja markkinoinnin osajia.

ITU-toiminnon sosiaalisten innovaatioiden alueella Oppivat seutukunnat -hanke saatiin päätökseen vuoden lopussa. Vielä meneillään olevissa hankkeissa kehitettiin muun muassa uusia malleja hyvinvointipalvelujen tuottamiseen ja kouluympäristöön. Sitran käynnistämä Kärki-verkosto-verkkopalvelu siirrettiin kertomusvuonna Tampereen yliopiston alaisen Tietoyhteiskuntainstituutin ja Media Tampereen hallinnoitavaksi.

Sitran yritysrahoitustoiminta käsittää pääomasijoittamisen etenkin aikaisen vaiheen yrityksiin ja rahastoihin sekä Sitra Management Oy:n hallinnoinnin. Sitra rahoittaa osaamisen kaupallistamista, kehittää uutta ja menestyvää

yritystoimintaa sekä edistää kansainvälistä kilpailukykyä ja liiketoimintaa. Kertomusvuonna sijoitusten painopiste oli jatkorahoituksissa, kasvuvaiheen yrityksissä ja yritysjärjestelyissä. Parantaakseen asiakaspalveluaan Sitra yhdisti teknologia-, aluerahoitus- sekä verkostokehitys- ja -rahoitustiimit Sitra Industry Ventures -yksiköksi, jonka sijoitussalkkua arvioitiin uudelleen ja rakennetta kehitettiin. Sitra Life Sciences -yksikkö keskittyi edellisvuoden tapaan yritysrahoitukseen ja vahvistamiseen ja kehittämiseen, sillä hiljaisilta pääomasijoitusmarkkinoilta oli vaikea löytää kansainvälisiä johtavia sijoittajia yritysten jatkorahoittamiseen. Sitran omistamassa Sitra Management Oy:ssä valmistauduttiin vuoden aikana keräämään uutta pääomasijoitusrahastoa, joka sijoittaa Venäjän Euroopan-alueelle.

Sitran peruspääoma on sijoitettu hallintoneuvoston vahvistaman sijoituspolitiikan mukaisesti. Sijoituspolitiikkaan ei tehty vuoden aikana muutoksia.

Helsingissä 25. päivänä helmikuuta 2004

Olavi Ala-Nissilä
Janina Andersson
Mari Kiviniemi

Eero Heinäluoma
Sirkka-Liisa Anttila
Martti Korhonen
J. Anton Mäkelä

Arja Alho
Ilkka Kanerva
Ben Zyskowitz

Hallintoneuvoston käsityksen mukaan Sitran talous on vakaalla pohjalla ja toiminta on hyvin hoidettu.

Sitran hallintoneuvoston, hallituksen ja tilintarkastajien kokoonpano selostetaan hallituksen toimintakertomuksessa. Sitran nykyinen yliasiamies kauppatieteiden tohtori Aatto Prihti jää eläkkeelle kesäkuussa 2004. Hallintoneuvosto valitsi kokouksessaan 27.11.2003 uudeksi yliasiamieheksi 1.7.2004–31.12.2009 valtiotieteiden maisteri Esko Ahon.

Hallintoneuvosto vahvisti kokouksessaan 25.2.2004 tilintarkastajien esityksen mukaisesti Sitran tuloslaskelman ja taseen. Samassa kokouksessa hallintoneuvosto päätti hallituksen esityksen mukaisesti siirtää tilivuoden 2003 ylijäämän, joka on 1 430 425,74 euroa, edellisten tilikausien ylijäämä-/alijäämätilille.

TILINPÄÄTÖS

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2003

Vuosi 2003 oli Suomen itsenäisyyden juhlarahaston 36. toimintavuosi. Kertomusvuoden aikana Sitran työ Suomen taloudellisen hyvinvoinnin edistämisen puolesta jatkui sekä uusien että entisten hankkeiden kautta.

Kansainvälisessä talouskehityksessä näkyi vuonna 2003 aiempaa myönteisempiä merkkejä. Kansainvälisten jännitteiden vähentyminen yhdessä talouspoliittisten toimien kanssa voimisti etenkin kertomusvuoden jälkipuoliskolla tuntuvasti maailmantalouden kasvua. Yleinen optimismi vahvistui ja talouskasvu nopeutui varsinkin Yhdysvalloissa ja Aasiassa. Kansainvälisillä rahamarkkinoilla osakekurssit nousivat keväästä lähtien.

Yhdysvaltain talous kasvoi vuonna 2003 noin 3 prosenttia. Erilaiset finanssi- ja rahapoliittiset keinot yksityisen kulutuksen lisäämiseksi sekä ennätysellisen alhainen korkotaso loivat pohjan suotuisalle kehitykselle. Yritysten tulokset paranivat, ja uusia investointeja käynnistettiin. Yhdysvaltain talouden elvytystä haittaa kuitenkin edelleen voimakkaasti alijäämäinen julkinen talous, jossa vaihtotaseen vaje on jo nyt noin 5 prosenttia bruttokansantuotteesta. Euroalueella talouskasvu jäi vaatimattomaksi, 0,5 prosenttiin. Vaisu kansainvälinen kysyntä ja Yhdysvaltain vaihtotaseen vajeesta johtuva vahva euro ovat leikanneet euroalueen yritysten vientiä. Investoinnit supistuivat, ja työllisyytilanteen heikkeneminen lisäsi kuluttajien varovaisuutta. Aasian talouskasvu pääsi vuonna 2003 taas vauhtiin. Kiinassa etenkin investointien voimakas lisääntyminen ja Japanissa viennin vahva kasvu edistivät myönteistä kehitystä.

Kansainvälisillä rahamarkkinoilla osakekurssit kääntyivät vuonna 2003 nousuun ennätysellisen pitkän kolmen vuoden taantumajakson jälkeen. Alkuvuodesta tunnelmia heikensivät Kaukoitää vaivannut SARS-epidemia ja Irakin kriisi, mutta maaliskuun jälkeen osakkeiden hinnat alkoivat nopeasti elpyä. Korkomark-

kinoilla osakemarkkinoiden elpyminen siirsi sijoitusten painopistettä koroista osakkeisiin. Kansainväliset korot nousivatkin kesäkuun jälkeen koko loppuvuoden.

Suomessa talouskasvu vuonna 2003 oli 1,5 prosenttia. Viennin kasvu jäi alle kahden prosentin, koska viennin kannalta keskeisellä euroalueella kysynnän kasvu oli laimeaa ja yritysten investoinnit supistuivat selvästi. Kulutus kuitenkin lisääntyi nopeasti, työttömyys säilyi ennallaan ja inflaatiokin pysyi kurissa. Ulkomaankauppa oli edelleen selvästi ylijäämäistä.

Sitran tavoitteena ja tehtävänä on edistää Suomen vakaata ja tasapainoista kehitystä, talouden määrällistä ja laadullista kasvua sekä kansainvälistä kilpailukykyä. Kertomusvuoden aikana Sitra toteutti organisaatiomuutoksen, jonka avulla entistä paremmin pyritään vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin. Toiminta jaettiin toisaalta kehitystoimintaan, jossa vaikuttamismuotoina ovat tutkimus- ja koulutustoiminta sekä innovaatiot ja uusi liiketoiminta (ITU), ja toisaalta yritysrahoitustoimintaan, jossa vaikuttamismuotona on pääomasijoitustoiminta.

Sitra rahoittaa toimintansa sekä peruspääoman että rahoitustoiminnan tuotoilla. Kertomusvuoden aikana peruspääoman nettosijoitustuotot nousivat selvästi edelliseen vuoteen verrattuna, mutta pääomasijoitusmarkkinat pysyivät edelleen hiljaisina. Rahoituspanosten sopeuttaminen alhaisempaan tuottotasoon jatkui, ja rahoituspäätösten määrä laski 34 prosenttia eli 32 miljoonaa euroon. Sitran vuoden 2003 tilikauden tulos oli 1,4 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Kehitystoiminta

Kertomusvuonna muodostettiin aiemmista tiimeistä kaksi uutta yksikköä: Tutkimus ja koulutus sekä Innovaatiot ja uusi liiketoiminta (ITU). ITU-toiminta keskittyy Sitran strategi-

sista pääalueista hyvinvointiyhteiskunnan kustannustehokkuuden parantamiseen ja kansantalouden tulopohjan vahvistamiseen. Tutkimus- ja koulutustoiminnan tavoitteena on tuottaa tietoa muutoksista, joilla on vaikutusta Suomen tulevaisuuteen.

Kehitystoiminnan rahoituspäätösten määrä oli kertomusvuonna 6 miljoonaa euroa, mikä oli 33 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Tutkimus- ja koulutustoiminta

Euroopan tulevaisuutta kartoittava Euroopa 2020 -tutkimusohjelma, joka päättyi maaliskuussa 2005, on Sitran suurimpia tutkimushankkeita. Hankkeessa on tutkittu Euroopan itälääjentyä, Euroopan unionin päätöksentekoa ja Eurooppa-neuvoston toimintaa, transatlanttista suhdetta, Euroopan unionin ympäristökykyä ja unionin pitkän aikavälin tulevaisuutta. Lisäksi selvitetään Viron jäsenyyden mukanaan tuomia taloudellisia haasteita, Euroopan unionin tulevaa budjettia ja suomalaisten yritysten odotuksia unionin tulevaisuudesta. Tutkimushankkeen kansainvälisenä yhteistyökumppanina on ollut Brysselissä toimiva EuroComment-yhteisö. Hankkeesta valmistui transatlanttista suhdetta koskeva raportti vuoden lopussa.

Sitran tutkimushanke Perheystävälliset käytännöt työelämässä saatiin päätökseen. Tulokset julkaistiin kirjana *Pomot ja perheet*, jossa esitetään muun muassa viisi erilaista käytössä olevaa tapaa sovittaa yhteen perhe ja työelämä. Myös tulospalkkausta koskeva tutkimus saatiin päätökseen. Hankkeesta julkaistiin loppuraportti *Tulospalkkaus ja teollisuuden muuttuva palkanmuodostus*. Tutkimus osoitti, että tulospalkkaus on yleistynyt ja se lisää tuottavuutta keskimäärin 10 prosenttia. Brysselissä toimivan tutkimuslaitoksen Observatoire social européen kanssa julkaistiin yhteinen *The social dimension of the changing European Union* -raportti, jossa käsitellään Euroopan unionin sosiaalisen ulottuvuuden kehitystä ja viimeaikaisia uusia yhteistyömenetelmiä. Syksyllä julkaistiin raportti *Kyllä Amerikka opettaa*, joka käsittelee Piilaakson innovaatioympäristöä ja sen haasteita Suomelle.

Kertomusvuoden aikana oli käynnissä useita hankkeita, jotka päättyivät vuoden 2004 aikana. Globalisaation käytännön vaikutuksia Suomeen selvitetään kahdessa hankkeessa, joista toisessa käsitellään osaajien maailmaa ja toisessa tuontikauppaa. Globalisaatioteemaan liittyy myös kansainvälinen tutkimushanke ulkomaisten

osaajien halukkuudesta muuttaa Suomeen. Globalisaatiota valotetaan lisäksi Luoteis-Venäjän klusteritutkimuksessa, jota rahoittavat Sitran ohella eräät suomalaiset Venäjän-kauppaa käyvät tai siitä kiinnostuneet yritykset. Uusia teemoja edustavat *Kulta-hanke* ja *Bioyhteiskunnan yhteiskunnalliset valinnat* -hanke. *Kulta-hankkeessa* selvitetään kulttuuriosaamisen merkitystä yritysten kilpailukyvyllä. *Bioyhteiskunnan yhteiskunnalliset valinnat* -hanke keskittyy uuden genomiteknologian merkityksen ja kehittämissuuntien analyysiin. *Koulutuspolitiikan vaikutukset* -hankkeessa selvitetään koulutuksen vaikutuksia erityisesti ura- ja palkkakehitykseen.

Sosiaaliset innovaatiot ja yhteiskunnan uudistumiskyky -hankkeessa selvitetään, mitä sosiaaliset innovaatiot ovat ja mikä on niiden merkitys yhteiskunnan uudistumiselle. Hanke etsii vastausta kysymykseen, miten suomalaista yhteiskuntaa voitaisiin uudistaa niin, että kyettäisiin estämään globaalitalouden mahdollisesti mukanaan tuomat kriisit. Eräs keino on soveltaa innovatiivisesti uutta teknologiaa. Tähän aihepiiriin liittyy esiselvitys temasta *eWelfare*, jossa tutkitaan tieto- ja viestintäteknologian mahdollisuuksia hyvinvointipalveluissa. Hanke tukee myös Sitran *eHealth*-aiheeseen liittyviä kokeiluhankkeita.

Sitra on järjestänyt talouspolitiikkakoulutusta vuodesta 1977 lähtien, ensin nimellä *Talouspolitiikan johtamiskurssi* ja sittemmin *Talouspolitiikka 2000+*. Talouspolitiikkakoulutukseen on osallistunut lähes kaksituhatta poliitikan, elinkeinoelämän, työmarkkinajärjestöjen, hallinnon ja muun yhteiskuntaelämän vaikuttajaa. Koulutukseen liittyvä juhlaseminaari pidettiin toukuussa Turussa. Siellä julkistettiin juhlaKirja *Pennejä taivaasta?* Talouspolitiikkakoulutusta 25 vuotta. Talouspolitiikkakoulutuksesta tehdyn arvioinnin perusteella Sitra kehittää koulutusta eteenpäin. Uudet kurssit alkavat keväällä 2004 kahden kurssin vuosivauhtia.

Suomi 2015 -koulutusohjelma saatiin päätökseen syksyllä. Kaikkiaan järjestettiin kuusi kurssia vuosina 2000–2002 ja yksi kurssi nuorille päättökentekijöille – tulevaisuuden tekijöille – vuonna 2003. Suomi 2015 -ohjelman päätösseminaari pidettiin syyskuussa Tallinnassa. Kurssilaisista muodostettiin seminaaria valmistelemaan viisi työryhmää, joiden teemat olivat Kiinan ja Itä-Aasian merkitys, yhteiskunnan turvallisuus, oppiminen ja lahjakkuus, innovaatiot ja teknologia sekä julkinen hallinto. Työryhmien tulokset julkaistiin *Suomi 2015* -ohjelman loppuraportissa *Askelmerkit tulevaisuuteen*, joka ilmestyi kerto-

musvuoden joulukuussa. Tulevaisuuden tekijöiden kurssin raportti julkaistiin syyskuussa nimellä Parasta ennen 01012015. Myös Suomi 2015 -ohjelma arvioitiin, ja tulokset osoittautuivat myönteisiksi.

Sitra on lisäksi kouluttanut nuoria venäläisiä tulevaisuuden vaikuttajia kolmella kurssilla, joista viimeinen pidettiin keväällä 2003.

Innovaatiot ja uusi liiketoiminta (ITU)

Uusi toimintalohko Innovaatiot ja uusi liiketoiminta (ITU) toimii seuraavilla kolmella alueella: kaupalliset innovaatiot, sosiaaliset innovaatiot ja Sitran sisäinen kehitystoiminta.

Kaupallisten innovaatioiden alueella käynnistettiin vuoden aikana kotimaisten yrityskehitysyhtiöiden kehittämishanke yhteistyössä muiden julkisten toimijoiden kanssa. Hankkeella halutaan muun muassa kasvattaa innovatiivisten yritysaihioiden määrää ja rahoituskelpoisuutta. Yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja yritysten yhteistyöhön liittyen käynnistettiin vallitsevien sopimuskäytäntöjen kehittämishanke, jonka tavoitteena on tehostaa ja turvata yhteistyötä yhteisten pelisääntöjen avulla. Lisäksi vuoden aikana valmistui Sitran, Finpron ja Tekesin yhteisprojektina selvitys suomalaisyritysten kokemuksista Kiinan markkinoille menosta.

Kansalaisen terveyspalvelujen ja -tietojen sekä terveysneuvonnan saatavuuden parantamiseen tähtäävä eHealth-hanke edistyi kertomusvuoden aikana, kun palvelukeskukset Kymenlaaksossa ja Etelä-Savossa aloittivat toimintansa syksyllä. Projektin kannalta arvokasta kokemusta saatiin Sitran kohdeyrityksestä Ruotsissa, missä alan kehittämistyö on pidemmällä ja kasvaa voimakkaasti.

PreSeed-toiminta jatkui kertomusvuoden aikana vilkkaana. INTRO-markkinapaikalle kulunut vuosi oli ensimmäinen täysi toimintavuosi. Aivan alkuvaiheen teknologiayrityksiä PreSeed palvelee järjestämällä yritysfoorumeita, jotka ovat yritysten ja sijoittajien kohtauspaikkoja. INTROssa pidettiin kuusi yritysfoorumia – viisi Helsingissä ja yksi Oulussa. Näissä foorumeissa esiteltiin yhteensä 32 yritystä. Yrityksistä kymmenen tehtiin ensisijoitus toimintavuoden aikana. INTROon rekisteröityi 66 uutta sijoittajaa. Kaikkiaan sijoittajia on rekisteröitynyt yli 200.

Sitran ja Tekesin yhteistä LIKSA-rahoitusta päätettiin jatkaa vuoden 2005 loppuun. LIKSA:n tarkoituksena on auttaa yrittäjää hankkimaan mahdollisimman relevanttia markkinatietoa yri-

tyksen kaupallistamissuunnitelman pohjaksi ja siten tuottamaan perusteltu ja uskottava liiketoimintasuunnitelma ensisijoituksen saamiseksi. Kertomusvuoden aikana käsiteltiin 114 LIKSA-hakemusta. Niistä 33:lle myönnettiin LIKSA-rahoitusta yhteensä 1,2 miljoonaa euroa, josta Sitran osuus oli puolet.

PreSeedin DIILI-palvelussa haetaan yrittäjätimeihin erityisesti kansainvälisen myynnin ja markkinoinnin osaajia. Vuoden päättyessä DIILI-henkilöstöä oli rekisteröitynyt palveluun 50. Heistä yhdeksän oli jo löytänyt kohdeyrityksensä ja aloittanut työnsä yrittäjätimein jäsenenä.

Sosiaalisten innovaatioiden alueella Oppivat seutukunnat -hankkeen kahdeksan alueprojektia suuntasivat toimintaansa saatujen kokemusten ja arvioinnin pohjalta. Tavoitteena oli vakiinnuttaa projektin tuloksia kansalaisten ja kuntien normaaliin toimintaan. Hanke päättyi kertomusvuoden lopussa. Sen keskeiset tulokset analysoidaan ja opit välitetään laajemminkin suomalaisen tietoyhteiskunnan kehitystyön tueksi.

Kokonaiskoulupäivä-hankkeen toteuttamista jatkettiin kuudessa koulussa, jotka sijaitsevat Jyväskylässä, Kuopiossa, Sievissä ja Sipoossa. Hankkeen päämääränä on kehittää kouluympäristöön toimintamalli, jossa koululaisten työpäivää kevennetään sijoittamalla ohjattuja harrastus- ja ulkoilutunteja oppituntien alkuun, väliin ja jälkeen sekä pidentämällä lounastaukoa. Tavoitteena on lyhentää aikaa, jonka lapset viettävät yksin kotona.

Pieksämäen seudulla toteutettavassa ISO INKE -hankkeessa kehitetään uusia toimintamalleja hyvinvointipalveluiden tuottamiseksi. Hankkeen toiminta kohdennettiin väliarvioinnin pohjalta vanhuspalveluihin keväällä 2003.

Sitran aloitteesta ja rahoituksella käynnistynyt Kärkiverkosto-verkkopalvelu siirtyi heinäkuun alusta Tampereen yliopiston alaisen Tietoyhteiskuntainstituutin ja Media Tampereen hallinnoitavaksi. Muutos ei vaikuttanut verkoston tarjoamaan palveluun eikä sen sisältöön.

Pääomasijoitustoiminta

Sitra pyrkii pääomasijoitustoiminnallaan raioittamaan osaamisen kaupallistamista, kehittämään uutta ja menestyvää yritystoimintaa sekä edistämään kansainvälistä kilpailukykyä ja liiketoimintaa.

Pääomasijoitusmarkkinat osoittivat vuonna 2003 elpymisen merkkejä, joskin ensisijoitusten määrä jäi selvästi pienemmäksi kuin aiempina

vuosina. Sijoitusten painopiste oli jatkorahoituksissa, kasvuvaiheen yrityksissä ja yritysjärjestelyissä. Yksityisten pääomasijoittajien sijoitukset siemenvaiheen yrityksiin ovat viime vuosina olennaisesti vähentyneet, minkä vuoksi tämä kriittinen rahoitusvaihe on jäänyt julkisille yritysrahoittajille.

Kertomusvuoden alussa toteutettiin perusteellinen strateginen suunnitteluprosessi, jossa käytettiin hyväksi Sitran arvioinnista saatuja tuloksia. Sitran vuonna 1998 käynnistämä aluerahastorakenteen kehitystyö saatettiin loppuun vuonna 2003. Talouspoliittisen ministerivaliokunnan linjauksen mukaisesti Sitra myi Suomen Teollisuussijoitus Oy:lle osuutensa yhdessätoista kommandiittiyhtiömuotoisessa rahastossa ja Finnvera Oyj:lle osuutensa kahdeksassa osakeyhtiömuotoisessa rahastossa sekä enemmistöosuutensa Matkailunkehitys Nordia Oy:stä. Tämän lisäksi Sitra pienensi kertomusvuoden aikana omistusosuutensa kaikissa alueellisissa hallinnointiyhtiöissä alle 20 prosenttiin. Parantaakseen asiakaspalveluaan Sitra päätti yhdistää teknologia-, aluerahoitus- sekä verkostokehitys- ja -rahoitustiimit yhdeksi Sitra Industry Ventures -yksiköksi. Yksikkö rahoittaa oman pääoman ehtoisesti alkuvaiheen yritysten sekä teknologisia että kaupallisia innovaatioita.

Sitran yritysrahoituksen rahoituspäätösten määrä oli kertomusvuonna 25 miljoonaa euroa, mikä oli 33 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Sitra Industry Ventures -yksikkö

Uuden pääomasijoitusyksikön muodostaminen vaati kertomusvuoden aikana huomattavan panostuksen. Sijoitussalkkua arvioitiin uudelleen ja sen rakennetta kehitettiin. Tavoitteena oli hyödyntää tiimin osaamista kohdeyritysten menestymiseksi ja sijoitustuottojen parantamiseksi. Toimintaprosesseja kartoitettiin ja niiden perusteella määriteltiin toiminnan ydinosaamisalueet.

Pääomasijoittaja ansaitsee tuoton sijoitukselleen kohdeyrityksen arvonnousun kautta. Yrityksen kehittämiseksi ja arvon kasvattamisessa hallitustyöskentelyllä on olennainen merkitys. Syksyllä 2003 kartoitettiin kohdeyritysten johdon näkemys Sitran tuomasta lisäarvosta sekä hallitusosaamisen kehityskohteista. Tulosten perusteella kehitettiin hyvät hallitustyöskentelyn periaatteet eli Sitran hallitusmalli, jossa kuvataan Sitran tapa tuoda lisäarvoa kohdeyritysten toimintaan.

Uusia sijoitusehdotuksia käsiteltiin yli 120 eli suunnilleen saman verran kuin edellisinkin vuosina. Ehdotuksista kolmannes on edelleen aktiivisessa käsittelyssä, ja osa niistä johtaa sijoitukseen. Kertomusvuoden aikana tehtiin neljä ensisijoituspäätöstä ja kymmenen päätöstä jo sijoitussalkussa olevien kohdeyritysten jatkorahoittamiseksi. Jatkosijoituksissa korostuivat yritys-järjestelyt, joiden päämääränä oli saada aikaan asiakkaille laajempia palvelukokonaisuuksia tarjoavia ja kansainvälisesti kilpailukykyisempiä yrityksiä.

Yhteistyö TE-keskusten, Tekesin, Finnvera Oyj:n ja Finpron kanssa kehittyi hyvin. Yhteistyön tavoitteena oli kehittää ja rahoittaa yritysverkostoja sekä tarjota erityisesti yritysasiakkaille entistä parempaa palvelua. Vuonna 2003 Sitra Industry Ventures -yksikkö osallistui eri puolilla Suomea järjestettäviin yritystilaisuuksiin yhdessä muiden julkisten toimijoiden kanssa. Julkisten toimijoiden VEKARA-ohjausryhmä sekä TE-keskusten ja Sitran muodostama yhteistyöryhmä Club of Excellence yhdistivät toimintansa ja kohdistavat jatkossa yhteistyönsä teema- ja toimialuekohtaisesti.

Sitra Life Sciences -yksikkö

Life Sciences -toimialalla kertomusvuosi oli edelleen haasteellinen. Keskeinen ongelma hiljaisilla pääomasijoitusmarkkinoilla oli löytää kansainvälisiä johtavia sijoittajia eli lead investoreita sijoitussalkussa olevien yritysten jatkorahoituskierrosten viemiseksi eteenpäin. Tästä syystä Sitra Life Sciences -yksikön toiminnan painopiste keskittyi edellisen vuoden tapaan jo olemassa olevan yritysalkun vahvistamiseen ja kehittämiseen. Sitran strateginen tavoite kehittää ja vakiinnuttaa Suomeen kansainvälisestikin elinkelpoinen ja menestyvä Life Sciences -alueen yritys-toiminta säilyi muuttumattomana.

Kertomusvuoden aikana Sitran hallinnoima Life Sciences -yritysalkku supistui seitsemällä yrityksellä, joten salkussa oli vuoden lopussa 39 yritystä. Yritysfuusioita saatettiin päätökseen kolme. Niistä kaksi tehtiin suomalaisten yritysten kesken ja yksi kanadalaisen ja suomalaisen yrityksen välillä.

Yhteistyö eurooppalaisten Life Sciences -alueen rahastojen kanssa alkoi kertomusvuoden lopussa kantaa hedelmää. Tässä yhteydessä Sitra osallistui usean kansainvälisesti merkittävän konsolidointi- ja rahoitussyndikaattihankkeen valmisteluun. Nämä koskevat osaltaan Sitran

kohdeyrityksiä. Vuoden jälkipuoliskolla oli ha-
vaittavissa merkkejä siitä, että alan rahoitustoiminnan syvin aallonpohja olisi ohitettu ja että riskisijoituspääoman saatavuus sijoituskohteisiin helpottuisi tulevaisuudessa. Näin sijoituspolitiikan painopistettä saadaan vastedes entistä enemmän siirrettyä kokonaan uusiin lääketieteen ja biotekniikan innovaatioihin.

Kertomusvuonna Sitra aloitti yhdessä Tekesin kanssa kaksivuotisen Japan Access Program -hankkeen. Sen tarkoituksena on auttaa suomalaisia yrityksiä löytämään sopivia Life Sciences -alan sijoittajia ja liiketoiminnan yhteistyökumppaneita Japanista. Hankkeessa järjestettiin loka-kuussa 2003 Feel Finland -ohjelmaan liittynyt sijoittajafoorumi Suomen Japanin-suurlähetystössä. Osakan kauppakamarin samaan yhteyteen organisoima Global Venture Forum vaikutti osaltaan siihen, että usealle mukana olleelle suomalaisyritykselle saatiin luoduksi toimivat yhteydet japanilaisiin yrityksiin ja sijoittajiin. Hanke jatkuu vuoden 2004 aikana ja huipentuu BioJapan 2004 -konferenssiin.

Sitra Management Oy

Sitra Management Oy on Sitran kokonaan omistama yhtiö, jonka tehtävänä on omistaa ja hallinnoida kotimaassa ja lähialueilla sijaitsevia hallinnointiyhtiöitä sekä valvoa ja kehittää Sitran sijoituksia lähialueilla sijaitsevissa pääomasijoitusrahastoissa. Sitra on sijoittanut Norum (Cyprus) Ltd -rahastoon, jota hallinnoi Sitra Management Oy:n osaomistuksessa oleva Norum Oy. Norum (Cyprus) Ltd -rahaston koko on 3 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria, josta Sitran osuus on noin kolmannes. Norum Oy:n hallinnoitavana on lisäksi 110 miljoonan dollarin Venäjä-rahasto, joka on lähes kokonaan sijoitettu. Kertomusvuoden aikana käynnistettiin toimenpiteet uuden Venäjän Euroopan-alueelle sijoittavan pääomasijoitusrahaston keräämiseksi. Sitra toimisi rahaston uuden hallinnointiyhtiön niin sanottuna sponsorisijoittajana yhdessä Den norske Bankin ja Finnfundin kanssa.

Sitra Management Oy:n tulos oli 0,4 miljoonaa euroa ja taseen loppusumma oli 4,9 miljoonaa euroa.

Hallinto

Sitra on Suomen eduskunnan alainen julkisoikeudellinen rahasto. Eduskunnan nimittämä Suomen Pankin pankkivaltuusto muodostaa Sit-

ran hallintoneuvoston. Hallintoneuvoston kokoonpano muuttui kertomusvuoden aikana eduskuntavaalien jälkeen 2.4.2003, jolloin eduskunta valitsi uuden pankkivaltuuston. Ennen eduskuntavaaleja toimineen hallintoneuvoston jäseninä olivat kansanedustajat Ilkka Kanerva (puheenjohtaja), Virpa Puisto (varapuheenjohtaja), Olavi Ala-Nissilä, Anneli Jäätteenmäki, Antero Kekkonen, Mauri Pekkarinen, Martti Tiuri, Kari Uotila ja Ben Zyskowicz. Tässä kokoonpanossa hallintoneuvosto kokoontui kertomusvuoden aikana kerran. Uuden hallintoneuvoston jäseninä 2.4.2003 suoritettun vaalin ja 29.4.2003 suoritettun täydennysvaalin jälkeen toimivat kansanedustajat Olavi Ala-Nissilä (puheenjohtaja), Eero Heinäluoma (varapuheenjohtaja), Arja Alho, Janina Andersson, Sirkka-Liisa Anttila, Ilkka Kanerva, Mari Kiviniemi, Martti Korhonen ja Ben Zyskowicz. Uusi hallintoneuvosto kokoontui neljä kertaa, ja sen sihteerinä jatkoi varatuomari Anton Mäkelä.

Sitran hallitus kokoontui kertomusvuoden aikana kymmenen kertaa. Sen jäseninä toimivat valtiosihteeri Raimo Sailas (puheenjohtaja), kansliapäällikkö Erkki Virtanen (varapuheenjohtaja), kansliapäällikkö Markku Linna, professori Satu Lähteenmäki, osastopäällikkö Hannele Pohjola sekä Sitran yliasiamies Aatto Prihti. Hallituksen sihteerinä toimi johdon assistentti Kirsti Uotila.

Eduskunnan valitsemina Sitran tilintarkastajina toimivat 2.4.2003 saakka kansanedustaja Johannes Leppänen puheenjohtajana (varajäsen kansanedustaja Paula Lehtomäki), kansanedustajat Juha Karpio (Kalervo Kummola), Iivo Polvi, JHTT, HTM (KHT-tilintarkastaja Arto Kuusiola) ja Matti Saarinen (Ulla Juurola) sekä kauppätieteiden tohtori, KHT Reino Majala (KHT-tilintarkastaja Kari Manner). Eduskunnan 2.4.2003 suorittaman vaalin jälkeen tilintarkastajina jatkavat agrologi Johannes Leppänen puheenjohtajana (varajäsen kansanedustaja Esko Kiviranta), kansanedustaja Matti Saarinen (Susanna Huovinen) sekä kauppätieteiden tohtori, KHT Reino Majala (KHT-tilintarkastaja Keijo Kauppinen). Uusina tilintarkastajina toimivat kansanedustaja Timo Seppälä (Olli Nepponen) sekä KHT-tilintarkastaja Veli Vanhanen (KHT-tilintarkastaja Arto Kuusiola). Tilintarkastajien sihteerinä toimi professori, KHT Kalervo Virtanen.

KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy päävastuullisena KHT Juha Wahlroos vastasi hallintoneuvoston valitsemana Sitran sisäisestä ja rahoituskohteiden tarkastuksesta.

Sitran nykyinen yliasiamies kauppatieteiden tohtori Aatto Prihti jää eläkkeelle kesäkuussa 2004. Hallintoneuvosto valitsi 27.11.2003 rahaston uudeksi yliasiamieheksi 1.7.2004–31.12.2009 valtiotieteiden maisteri Esko Ahon.

Sitra on asiantuntijaorganisaatio, jonka on kehityttävä jatkuvasti. Kertomusvuonna päivitettiin koko henkilöstön yhteistyönä Sitran toimintaa ohjaavat arvot ja tehtiin arvojen toteutumista mittaava kysely ja sen tulosten vaatimia toimenpiteitä. Syksyllä 2003 käynnistyneellä esimiesvalmennusohjelmalla pyritään kehittämään yhteinen esimieskulttuuri ja esimiesten johtamistaitoja. Myös työn ja perhe-elämän yhteensovittamista helpottava etätyökokeilu käynnistyi syksyllä 2003. Kaikille yhteistä tietotekniikka- ja kielikoulutusta järjestettiin Sitran tiloissa ja henkilöstön yksilöllistä ammatillista kehittymistä tuettiin eri tavoin.

Sitran henkilöstön vahvuus oli kertomusvuoden lopussa 92 henkeä, joista 34 oli kehitystoiminnossa, 27 pääomasijoitustoiminnossa ja 31 hallinnon tehtävissä. Henkilöstöstä 59 prosenttia oli naisia ja 41 prosenttia miehiä.

Peruspääoma

Sitran peruspääoman nimellisarvo on 235 miljoonaa euroa ja peruspääoman sijoitusten markkina-arvo kertomusvuoden lopussa 562 miljoo-

naa euroa eli lähes samalla tasolla kuin edellisnäkin vuonna. Peruspääomasijoitukset on pääosin annettu ulkopuolisten omaisuudenhoitajien hoidettaviksi. Kotimaisista osakesijoituksista sekä kotimaisista ja kansainvälisistä korkosijoituksista vastaavat Alfred Berg Omaisuudenhoito Oy ja Mandatum Omaisuudenhoito Oy. Kertomusvuoden aikana tehtiin 15 miljoonan euron sijoitus Pohjola Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimaan Pohjola Finland Value -rahastoon. Kotimaiset osake- ja rahamarkkinasijoitukset muodostavat 48 prosenttia koko peruspääoman markkina-arvosta.

Kansainvälisten osakesijoitusten omaisuudenhoitajina toimivat Lombard Odier Darier Hentsch & Cie., Morgan Stanley & Co. Int., JP Morgan Fleming Asset Management Ltd. sekä Handelsbanken Ab. Tämän lisäksi Sitra on sijoittanut ABN Amron hallinnoimaan hedge fund -rahastojen rahastoon. Peruspääomassa on myös sijoituksia kiinteistöihin ja pääomarahastoihin. Vuonna 2003 valmistui Erottajan Pysäköintilaitos Oy:lle maanalainen pysäköintilaitos, jossa Sitra on yhtenä omistajana.

Esitys ylijäämästä

Hallitus esittää, että tilikauden ylijäämä, joka on 1 430 425,74 euroa, siirretään edellisten tilikausien ylijäämä-/alijäämätilille.

Tase

	31.12.2003 €	31.12.2002 €
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	764 503,84	1 040 469,38
Osakkeet ja osuudet	14 518 176,31	14 518 176,31
Muut sijoitukset	71 170,58	110 443,66
11)	<u>15 353 850,73</u>	<u>15 669 089,35</u>
Sijoitukset rahoituskohteisiin		
Osakkeet ja osuudet	111 311 738,69	144 124 177,44
Pääomalainat	17 997 362,77	18 277 878,44
Muut lainat	9 241 451,79	10 816 211,94
12)	<u>138 550 553,25</u>	<u>173 218 267,82</u>
Peruspääomasijoitukset		
Joukkovelkakirjalainat	112 570 132,24	112 313 814,66
Osakkeet ja osuudet	143 520 240,43	144 506 112,66
Rahasto-osuudet	64 220 561,22	56 360 418,76
Kiinteistösjoitukset	46 963 240,17	46 477 400,09
Muut sijoitukset	98 569 887,12	95 550 406,09
13)	<u>465 844 061,18</u>	<u>455 208 152,26</u>
	619 748 465,16	644 095 509,43
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Siirtosaamiset	6 985 410,70	3 975 088,40
14)		
Rahat ja pankkisaamiset	2 349 879,70	2 207 917,62
	<u>9 335 290,40</u>	<u>6 183 006,02</u>
Vastaavaa yhteensä	<u>629 083 755,56</u>	<u>650 278 515,45</u>
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Peruspääoma	235 463 097,04	235 463 097,04
Edellisten tilikausien ylijäämä	315 894 647,42	378 494 628,90
Tilikauden yli-/alijäämä	1 430 425,74	—62 599 981,48
	<u>552 788 170,20</u>	<u>551 357 744,46</u>
Tilinpäätössiirtojen kertymä		
Varaukset rahoitustoiminnasta	27 746 785,20	32 042 153,28
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen		
Siirtovelat	19 166 540,08	21 238 304,86
Velat rahoitustoiminnasta	29 382 260,08	45 640 312,85
15)	<u>48 548 800,16</u>	<u>66 878 617,71</u>
16)		
Vastattavaa yhteensä	<u>629 083 755,56</u>	<u>650 278 515,45</u>

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Kirjanpito noudattaa kirjanpitolain periaatteita seuraavin poikkeuksin:

— Pääomasijoitustoiminnan aikaisen vaiheen sijoituksiin (siemenrahoitus) tehdään varovaisuuden periaatteen mukainen kirjanpidon riskivaraus (varaus rahoitustoiminnasta).

— Business Development -toimintojen, seed-rahoituksen ja innovatiivisten hankkeiden sekä tutkimus- ja koulutushankkeiden menot kirjataan kuluksi, samoin niihin liittyvät lainat, joiden takaisinmaksu on ehdollinen.

— Rahoituspäätöksiin liittyvät palautukset (tulot) kirjataan vasta, kun maksu on saatu.

Tilinpäätöksen ryhmittely

Tuloslaskelman ja taseen erien ryhmittelyä on muutettu vastaamaan uutta organisaatorakennetta. Edellisen vuoden luvut on muutettu vertailukelpoisiksi.

Sijoitusten arvostus

Peruspääomasijoituksiin kuuluvat osakkeet, osuudet ja joukkovelkakirjalainat on arvostettu alimman arvon periaatteella joko alkuperäiseen hankintamenuon tai sitä alempaan käypään arvoon. Arvonalennukset on tehty hankintaerittäin. Sekä kotimaisissa että ulkomaisissa osakkeissa on käytetty viimeistä kaupankäyntikurssia. Joukkovelkakirjalainojen arvostuksessa on käytetty HEXin ilmoittamaa kurssia.

Kohdeyrityksiin ja rahastoihin tehtyjen pääomasijoitusten tasearvona on alkuperäinen hankintamenuon tai tätä alhaisempi sisäisen arvonnäärityksen arvo. Sisäinen arvonnääritys tehdään suorien kohdeyrityssijoitusten osalta kaksi kertaa vuodessa, ja vuoden lopulla tehtävän arvonnäärityksen perusteella tehdään tarvittavat arvostuksen muutokset tilinpäätökseen. Rahastosijoitusten arvioinnissa käytetään samoja periaatteita soveltuvin osin. Niiden arvostuksen pohjana on rahastojen ilmoittama oman salkkunsa arvostus.

Käyttöomaisuuden arvostus

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen käyttöiän mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat

muut pitkävaikutteiset menot....	5 vuotta
toimitilojen perusparannukset ...	10 vuotta
koneet ja kalusto	5 vuotta
atk-laitteet	3 vuotta

Sijoitusomaisuuden poistot on laskettu käyttöomaisuushyödykkeiden poistoja vastaavalla tavalla.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu euromääräisiksi tilinpäätöspäivän keskipurssiin.

Tuloslaskelman liitetiedot (1 000 €)

Liitetiedoissa annetaan lisätietona selvitys tuloslaskelman erien sisällöstä. Liitetietojen yhteydessä esitetty numero viittaa tuloslaskelmaan.

Pääomasijoitus

	2003	2002
1 Tuotot rahoituskohteista		
Industry Ventures	384	1 809
Life Sciences	140	991
Rahastosijoitukset	1 713	1 384
	<hr/>	<hr/>
	2 237	4 184
Industry Ventures pääomanpalautukset	10	86
korot	207	219
myyntivoitot	0	408
osingot	123	887
muut tuotot	44	209
	<hr/>	<hr/>
	384	1 809
Life Sciences pääomanpalautukset	15	0
korot	112	224
myyntivoitot	2	623
osingot	0	145
muut tuotot	11	0
	<hr/>	<hr/>
	140	991
Rahastosijoitukset pääomanpalautukset	0	112
voitto-osuudet	653	1 076
korot	1	6
myyntivoitot	973	92
osingot	86	98
muut tuotot	0	1
	<hr/>	<hr/>
	1 713	1 384

	2003	2002
2 Kulut rahoituskohteista		
Industry Ventures	2 419	13 743
Life Sciences	19 789	21 391
Rahastosijoitukset	12 387	12 314
	<u>34 595</u>	<u>47 448</u>
Industry Ventures kulut rahoituskohteista ...	1 131	1 015
arvonlennus	3 564	19 150
riskivarausten muutos	-2 275	-6 422
	<u>2 419</u>	<u>13 743</u>
Life Sciences kulut rahoituskohteista ...	714	385
arvonlennus	21 145	23 068
riskivarausten muutos	-2 071	-2 062
	<u>19 789</u>	<u>21 391</u>
Rahastosijoitukset kulut rahoituskohteista ...	740	72
arvonlennus	11 647	12 242
	<u>12 387</u>	<u>12 314</u>
3 Muut kulut	2003	2002
Industry Ventures	249	384
Life Sciences	298	250
Rahastosijoitukset	12	31
	<u>560</u>	<u>665</u>

Innovaatiot ja uusi liiketoiminta sekä tutkimus ja koulutus

	2003	2002
4 Tuotot rahoituskohteista		
Business Development		
pääoman palautukset ..	17	5
korot	37	4
osingot	56	56
PreSeed		
pääoman palautukset ..	76	0
muut tuotot	8	3
Innovatiiviset hankkeet ...	1	0
Tutkimus	12	19
	<u>206</u>	<u>87</u>

5 Kulut rahoituskohteista		
Business Development		
kulut rahoituskohteista	257	648
arvonlennus	784	251
PreSeed	1 153	990
arvonlennus	50	0
riskivarausten muutos.	50	140
Innovatiiviset hankkeet ...	4 097	4 019
Tutkimus	1 532	2 109
Koulutus	1 243	1 229
	<u>9 165</u>	<u>9 386</u>

	2003	2002
6 Muut kulut		
Business Development	98	56
PreSeed	67	48
Innovatiiviset hankkeet ...	70	140
Tutkimus	47	65
Koulutus	57	66
	<u>341</u>	<u>375</u>

Innovaatiot ja uusi liiketoiminta -yksikön toimialueet ovat businessinnovaatiot, sosiaaliset innovaatiot ja Sitran sisäinen kehitys. Tilikauden aikana rahoitettiin yhteensä 14 hanketta. Lisäksi toiminnan kohteena oli PreSeed-rahoitus, jonka osia ovat LIKSA-rahoitus, INTRO-markkina- paikka ja DIILI-palvelu sekä seed-rahoitus. Merkittävimpiä kohteita näillä toimialueilla olivat

Businessinnovaatiot

Sopimuskäytäntöjen kehittäminen
Kokemuksia Kiinan markkinoista
eHealth-hanke
PreSeed-toiminta

Sosiaaliset innovaatiot

Oppivat seutukunnat
Kokonaiskoulupäivä
Hyvinvointipalveluiden tuottamisen uudet toimintamallit

Tilikauden aikana rahoitettiin yhteensä 30 tutkimus- ja koulutushanketta. Merkittävimpiä näistä olivat

Tutkimus

Eurooppa 2020 -tutkimusohjelma
Globaalisation vaikutukset osaajien maailmaan ja tuontikauppaan
Sosiaaliset innovaatiot ja yhteiskunnan uudistumiskyky
Kulttuurien vaikutus kilpailukyvyllä
Koulutuspolitiikka
Bioyhteiskunnan yhteiskunnalliset valinnat
Tietointensiiviset palveluyritykset -esiselvitys
Uuden teknologian hyödyntäminen hyvinvointipalveluissa -esiselvitys
Julkaisuja
Tiivistävä ja hajautuva Euroopan unioni
Tulospalkkaus ja teollisuuden muuttuva palkanmuodostus
Pomot ja perheet, Työelämä ja perheiden hyvinvointi

Kyllä Amerikka opettaa
Pennejä taivaasta? Talouspolitiikkakoulutusta 25 vuotta
Parasta ennen 01012015, Tulevaisuuden tekijät, Suomi 2015
Askelmerkit tulevaisuuteen, Suomi 2015 -ohjelman loppuraportti

Koulutus

Talouspolitiikkakoulutuksen 25-vuotisjuhlaseminaari
Suomi 2015 -ohjelman päätösseminaari
Tulevaisuuden tekijät, Suomi 2015 -kurssi nuorille vaikuttajille
Nuorten venäläisten päättäjien Suomeen perehdyttämishjelma

Hallinto

	2003	2002
7 Henkilöstökulut		
Henkilöstökulut		
palkat	5 392	5 036
eläkekulut	1 004	882
muut henkilösivukulut	1 206	1 195
	<u>7 602</u>	<u>7 114</u>

Henkilökunnan lukumäärä tilikauden päättyessä

Pääomasijoitustoiminta...	27	34
Innovaatiot ja uusi liiketoiminta	14	7
Tutkimus ja koulutus	13	15
Hallinto	31	36
	<u>85</u>	<u>92</u>

Pääomasijoituksen henkilökunnasta kaksi oli hoitovapaalla. Hallinnon henkilökunnasta kaksi oli äitiyslomalla ja yksi hoitovapaalla.

Sitrassa toimivan projektihenkilökunnan määrä oli seitsemän (vuonna 2002 10). Projektihenkilökunnan palkka- ja muut henkilösivuku-

lut olivat 0,6 miljoonaa euroa (vuonna 2002 1,0 miljoonaa euroa) ja ne sisältyvät rahoituskohteden kuluihin.

	2003	2002
8 Poistot		
Suunnitelman mukaiset poistot		
koneet ja kalusto	447	491
muut pitkävaikutteiset menot	49	51
toimitilojen perusparannukset	3	3
	<u>499</u>	<u>545</u>

Sijoitusomaisuuden poistot 0,2 miljoonaa euroa (vuonna 2002 0,3 miljoonaa euroa) on sisällytetty sijoitustoiminnan kuluihin.

Sijoitustoiminta

	2003	2002
9 Peruspääoman tuotot		
myyntivoitot	32 938	45 212
korkotuotot	7 856	9 192
kurssivoitot	4 016	2 689
valuuttakurssivoitot	243	1 168
osinkotuotot	7 949	8 492
vuokratuotot	2 967	2 688
voitto-osuudet	43	17
	<u>56 013</u>	<u>69 458</u>
10 Peruspääoman kulut		
arvonaleenukset	4 735	47 654
palautuneet arvonaleenukset	—10 493	—880
myyntitappiot	2 754	18 182
kurssitappiot	2 129	1 020
valuuttakurssitappiot	2 840	2 688
omaisuudenhoitopalkkiot	515	677
kiinteistökulut	841	980
kiint.yhtiösakk. palautuneet arvonaleen.	—437	—770
muut kulut	3	—71
	<u>2 888</u>	<u>69 481</u>

Taseen liitetiedot (1 000 €)

Liitetiedoissa annetaan lisätietona selvitys taseen erien sisällöstä. Liitetietojen yhteydessä esitetty numero viittaa taseeseen.

11 Aineelliset hyödykkeet

Tilikauden aikana on tehty käyttöömaisuus-hankintoja 0,2 miljoonalla eurolla (vuonna 2002 0,4 miljoonalla).

	Hankinta- meno 31.12.2003	Kert.suunn. muk. poistot 31.12.2003	Kirjanpito- arvo 31.12.2003
koneet ja kalusto	2 979	2 424	554
muut pitkävaikutteiset menot	418	353	65
toimitilojen perusparannukset	617	611	6
muut aineelliset hyödykkeet	211	0	211
	4 225	3 388	836
	2003		2002
osakkeet ja osuudet			
toimitilaosakkeet	14 509		14 509
muut osakkeet	9		9
	14 518		14 518
12 Sijoitukset rahoituskohteisiin	2003	muutos	2002
Industry Ventures	23 785	1 103	22 682
Life Sciences	42 949	—3 421	46 370
Rahastosijoitukset	69 187	—31 432	100 620
Business Development	1 905	—968	2 873
PreSeed	190	50	140
Muut sijoitukset	533	0	533
	138 551	—34 667	173 218

Sijoitukset Industry Ventures -toimialan yrityksiin

Uusia Industry Ventures -toimialan kohdeyrityksiä on tilikauden aikana tullut neljä. Näihin

on sijoitettu yhteensä 1,5 miljoonaa euroa. Tilikauden aikana on poistunut kahdeksan yritystä. Näistä kuusi on myyty, yksi on purkautunut selvitystilan kautta ja yksi on poistettu aktiiviportfoliosta. Näihin 60 yritykseen on sijoitettu

	31.12.2003	muutos	31.12.2002
osakkeet ja osuudet	37 649	1 801	35 848
pääomalainat	7 762	78	7 684
muut lainat	3 082	—866	3 948
arvonlennukset	—24 707	91	—24 798
	23 785	1 103	22 682

Kohdeyritykset

Add2phone Oy
Ailocom Oy
Aplac Solutions Oy
Aplicom Oy
Audibit Oy
Avain Technologies Oy
B-Band Oy
Bevesys Oy
Boxit Oy

Buildercom Oy
Chempolis Oy
Clothing Plus Oy
DBC International Ltd Oy
Diomed Inc.
EC-Engineering Oy
EigenValue Oy
Elcard Oy
Enterprie Software Ltd
Exomi Oy
Fimet Oy

Finnsonic Oy
 Geniem Oy
 Glocal Oy
 Hauler Oy
 Heptagon Oy
 Ion Blast Oy
 IST International Security Technology Oy
 IWS International Oy
 Kielikone Oy
 Kuntokumppanit Oy
 Lamicon Oy Ltd
 LT Linkkitechdas Oy
 Mail Systems Oy
 Meconet Oy
 Medixine Oy
 Megatrex Oy
 Nanoway Oy
 Neomed Oy
 Neorem Magnets Oy
 Nesenta Oy

Net Release Global Oy
 Okmetic Oyj
 Oseir Oy
 Panphonics Oy
 Privanet Capital Oyj
 R 5 Vision Oy
 Robogrind Oy
 Sabriscan Oy
 Setec Oy
 Shanghai Fimet Medical Instruments Co. Ltd
 Smartner Information Systems Oy
 Smilehouse Oy
 Source Code Finland Oy
 Synchron Tech Oy
 Sysline Oy
 Toolmakers Lahti Oy
 TR-Tech. Int. Oy
 u-NAV Microelectronics Corporation
 Viope Solutions Oy
 VLSI Solution Oy

Sijoitukset Life Sciences -toimialan yrityksiin

Tilikauden aikana ei ole tullut uusia Life Sciences -toimialan yrityksiä. Seitsemän yritystä on poistunut. Näistä kolme on myyty, kaksi on

asetettu konkurssiin (alkuperäinen sijoitus 1,0 miljoonaa euroa) ja yksi on siirretty apporttianssa toiseen Life Sciences -kohdeyritykseen. Lisäksi kaksi yritystä on fuusioitunut keskenään. Näihin 39 yritykseen on sijoitettu

	31.12.2003	muutos	31.12.2002
osakkeet ja osuudet	63 667	13 381	50 286
pääomalainat	23 924	1 109	22 815
muut lainat	5 054	1 743	3 311
arvonlennukset	—49 696	—19 654	—30 042
	42 949	—3 421	46 370

Kohdeyritykset

Biofons Oy
 Bio-Nobile Oy
 BioTie Therapies Oyj
 Bonalyse Oy
 Boneca Oy
 BPM Group Oy
 Camelina Oy
 CTT Cancer Targeting Technologies Oy
 Delfin Technologies Oy
 FibroGen Inc.
 FIT Biotech Oyj Plc
 Fluilogic Oy

Focus Inhalation Oy
 Galilaeus Oy
 GeneOS Oy
 Hidex Oy
 Hormos Medical Oyj
 Innomedica Oy
 Innotracc Diagnostics Oy
 Ipsat Therapies Oy
 Juvantia Pharma Oy Ltd
 Kibron Oy
 Labmaster Oy
 Medikro Oy
 Med-In Oy
 Mega Elektroniikka Oy

Mehiläinen Oy
 MobiDiag Oy
 Nexstim Oy
 Optatech Oy
 Pharmatory Oy
 Polymer Corex Kuopio Oy
 Prowellness Oy

Puuman Oy
 Reactionlab Oy
 SafetyCity Ltd Oy
 Stick Tech Ltd Oy
 Unicrop Oy
 Vivoxid Oy

Rahastosijoitukset

	31.12.2003	muutos	31.12.2002
kansainväliset rahastot ja hallintoyhtiöt	39 181	—8 457	47 638
alueelliset rahastot ja hallintoyhtiöt	3 311	—17 186	20 497
muut kotimaiset rahastot ja hallintoyhtiöt	26 695	—5 789	32 485
	<u>69 187</u>	<u>—31 432</u>	<u>100 620</u>

Kansainväliset rahastot ja hallintoyhtiöt

Tilikauden aikana ei ole tehty uusia kansainvälisiä rahastosijoituksia. Kaksi rahastoa on pu-

rettu. Näihin 25 rahastoon ja yhteen hallintoyhtiöön on sijoitettu

	31.12.2003	muutos	31.12.2002
osakkeet ja osuudet	51 033	—2 689	53 722
pääomalainat	0	0	0
muut lainat	3 096	—62	3 158
arvonlennukset	—14 948	—5 706	—9 242
	<u>39 181</u>	<u>—8 457</u>	<u>47 638</u>

Alueelliset rahastot ja hallintoyhtiöt

Tilikauden aikana on myyty sijoitukset 19 alueellisessa rahastossa. Yhteen alueelliseen rahastoon ja kuuteen hallintoyhtiöön on sijoitettu

	31.12.2003	muutos	31.12.2002
osakkeet ja osuudet	3 311	—18 106	21 417
pääomalainat	0	0	0
muut lainat	0	0	0
arvonlennukset	0	920	—920
	<u>3 311</u>	<u>—17 186</u>	<u>20 497</u>

Muut kotimaiset rahastot ja hallintoyhtiöt

Tilikauden aikana on tehty yksi uusi kotimainen rahastosijoitus. Näihin kymmeneen rahastoon ja yhteen hallintoyhtiöön on sijoitettu

	31.12.2003	muutos	31.12.2002
osakkeet ja osuudet	37 103	488	36 615
pääomalainat	150	150	0
muut lainat	3 220	—150	3 370
arvonlennukset	—13 778	—6 277	—7 501
	26 695	—5 789	32 485

Rahastot

Apple Tree Ventures II L.P.
 Associated Venture Investors III
 Atlas Venture Fund III
 Baltic Investment Fund I
 Baltic Investment Fund II
 Baltic Investment Fund III
 Baring Capricorn Ventures
 Bio Fund Ventures I Ky
 Bio Fund Ventures II Ky
 Bio Fund Ventures II, jatkosijoitusrahasto
 Bio Fund Ventures III Ky
 Boston Millennia Partners LP
 CIM Venture Fund for Creative Industries Ky
 Crescendo III, L.P.
 Diamondhead Ventures L.P.
 Edison Venture Fund IV
 Eqvitec Teknologiarahasto I Ky
 Eqvitec Teknologiarahasto II Ky
 European Renaissance Capital L.P.
 Euroventures Nordica II B.V.
 Finnventure Rahasto II Ky
 Finnventure Rahasto III Ky
 Global Private Equity II L.P.
 Hambros Advanced Technology Trust III L.P.
 HealthCap 1999 KB
 InnKap 2 Partners
 InnKap 3 Partners
 Matkailunkehitys Nordia Oy
 MB Equity Fund Ky
 Merlin Biosciences Fund L.P.
 Norum (Cyprus) Ltd
 Russian Technology Fund L.P.
 Strategic European Technologies N.V.
 Technologieholding Central and Eastern European Fund N.V.
 Trident Capital Fund V
 Ventech Capital II L.P.

Hallintoyhtiöt

3TS Venture Partners Oy *)
 Aboa Venture Management Oy
 Baltcap Oy *)
 Baltic Investment Fund Management Ltd *)
 Baltic SME Management B.V. *)
 Baltic Venture Advisers Oy *)
 BIF Management Ltd *)
 Bio Fund Management Oy *)
 Eqvitec Partners Oy *)
 European Fund Investments Carried
 Interest Unit Trust *)
 Innofinance Oy
 Nordia Management Oy
 Nordic Russian Venture Partners Ltd *)
 Norum (Cyprus) Ltd
 RTF Founders Ltd *)
 RTF Management Ltd *)
 Sentio Invest Oy
 Sitra Management Oy
 Teknia Invest Oy
 Teknoventure Management Oy

*) omistus Sitra Management Oy:n kautta

Innovaatiot ja uusi liiketoiminta

Business Development

Tilikauden aikana ei ole tehty uusia sijoituksia teknologian kaupallistamisyhtiöihin. Yhdestä yhtiöstä on irtauduttu. Näihin 10 kohteeseen on sijoitettu

	31.12.2003	muutos	31.12.2002
osakkeet ja osuudet	2 300	—213	2 513
pääomalainat	505	0	505
muut lainat	0	—143	143
arvonlennukset	—899	—611	—288
	<u>1 905</u>	<u>—968</u>	<u>2 873</u>

PreSeed

Tilikauden aikana on tehty sijoitus yhteen uuteen yritykseen. Näihin kolmeen yritykseen on sijoitettu

	31.12.2003	muutos	31.12.2002
osakkeet ja osuudet	40	0	40
pääomalainat	200	100	100
muut lainat	0	0	0
arvonlennukset	—50	—50	0
	<u>190</u>	<u>50</u>	<u>140</u>

Kohdeyritykset

AboaTech Oy Ab

CadFaster Oy

Culminatum Oy

Deltagon Group Oy

Finn-Medi Tutkimus Oy

Helsingin Yliopiston Holding Oy

Helsinki Business and Science Park Oy Ltd

Innokarelia Oy

Innotalli Oy

Licentia Oy

Oulutech Oy

Sitrans Oy Ltd *)

Staselog Oy

Tuotekehitys Oy Tamlink

*) omistus Sitra Management Oy:n kautta

Muut sijoitukset

Näihin 15 kohteeseen on sijoitettu

	31.12.2003	muutos	31.12.2002
osakkeet ja osuudet	5 500	201	5 299
pääomalainat	2 092	436	1 656
muut lainat	811	—24	835
arvonlennukset	—7 870	—613	—7 257
	<u>533</u>	<u>0</u>	<u>533</u>

NASDAQ Europe S.A.

Navicre Oy

Aktiiviportfoliosta poistetut yritykset 13 kpl

13 Peruspääomasijoitukset	2003	2002
Pitkäaikaiset sijoitukset		
joukkovelkakirjalainat	112 570	112 314
kotimaiset osakkeet	76 638	90 214
ulkomaiset osakkeet	66 882	54 292
sijoitusrahasto-osuudet ...	42 937	31 791
pääomarahasto-osuudet ..	21 283	24 569
kiinteistösjoitukset	46 963	46 477
Lyhytaikaiset sijoitukset		
joukkovelkakirjalainat	14 886	2 733
sijoitustodistukset	80 734	89 487
omaisuudenhoitotilit	2 920	3 268
muut lyhytaikaiset sijoitukset	29	62
	<u>465 844</u>	<u>455 208</u>

Sijoitusomaisuuteen kuuluvien julkisen kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden ja osuuksien aktivoitujen hankintamenojen ja markkina-arvon erotus

markkina-arvo yhteensä ..	280 073	286 996
vastaava kirjanpitoarvo ..	186 460	176 300
erotus	<u>93 614</u>	<u>110 696</u>

14 Siirtosaamiset

Sijoitustoiminnan tuottoihin kirjatut siirtyvät korot tilikaudelta ovat 4,5 miljoonaa euroa (vuonna 2002 3,2 miljoonaa).

15 Siirtovelat

Siirtovelkoihin sisältyy 13,6 miljoonaa euroa (vuonna 2002 17,2 miljoonaa) velkoja pääomarahastoihin, joihin on tehty sijoitussopimus ja Sitran maksuvelvollisuus on syntynyt.

16 Velat rahoitustoiminnasta

Velat rahoitustoiminnasta muodostuvat rahoitussopimuksista, joista sopimus on solmittu ja Sitran maksuvelvollisuus on syntynyt.

Helsingissä 12. päivänä helmikuuta 2004

Raimo Sailas
Satu Lähteenmäki

Erkki Virtanen
Hannele Pohjola

Markku Linna
Aatto Prihti

Kuluksi kirjatut lainat, joihin liittyy takaisinsaantimahdollisuus 31.12.2003

Kuluksi kirjattuja lainoja, joihin liittyy takaisinsaantimahdollisuus, oli tilikauden lopussa yhteensä 2,9 miljoonaa euroa (vuonna 2002 3,1 miljoonaa). Lainoista 0,4 miljoonaa (0,1) on sellaisia, joiden takaisinmaksuehto on toteutunut ja takaisinmaksu tapahtuu kiinteän aikataulun mukaan, ja 1,7 miljoonaa (2,0) lainoja, joiden takaisinmaksu määräytyy kiinteän aikataulun sijaan rojalitiperusteisesti. Lainoja, joiden takaisinmaksuehto ei ole toteutunut tai joiden takaisinmaksusta ei ole vielä tehty sopimusta, on yhteensä 0,8 miljoonaa euroa (0,9).

Kirjaamattomat sitoumukset 31.12.2003

Rahoituspäätös tehty, mutta sopimus solmittu

	2003	2002
Industry Ventures	7 928	7 515
Life Sciences	7 731	11 555
Rahastosijoitukset	7 037	6 025
Business Development	3 083	309
PreSeed	886	3 544
Innovatiiviset hankkeet ...	2 665	5 194
Tutkimus	2 313	1 766
Koulutus	0	63
	<u>31 643</u>	<u>35 971</u>

Takaukset

Takaukset muiden puolesta ovat yhteensä 0,1 miljoonaa euroa (vuonna 2002 0,1 miljoonaa).

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Eduskunnan valitsemina tilintarkastajina olemme suorittaneet Suomen itsenäisyyden juhlarahaston tilinpäätöksen ja kirjanpidon sekä hallinnon tarkastuksen tilivuodelta 2003 hyvän tilintarkastustavan mukaisesti.

KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy on suorittanut rahaston sisäisen tarkastuksen ja rahoituskohteiden tarkastuksen. Olemme perehtyneet tarkastuksista laadittuihin kertomuksiin.

Tilinpäätös, joka osoittaa ylijäämää

1 430 425,74 euroa, on laadittu voimassa olevien säännösten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot rahaston toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Esitämme tuloslaskelman ja taseen vahvistamista sekä vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille ja yliasiamiehelle tarkastamaltamme tilivuodelta. Puollamme tilivuoden ylijäämän käsittelyä hallituksen toimintakertomuksessaan esittämällä tavalla.

Helsingissä 13. päivänä helmikuuta 2004

Johannes Leppänen

Reino Majala, KHT

Timo Seppälä

Matti Saarinen

Veli Vanhanen, KHT

./. Kalervo Virtanen, KHT

